

ZPRAVODAJ

Listopad 2025

ČSSZ varuje před podvodnými telefonáty a návštěvami

V současné době Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) registruje novou formu podvodného jednání. Podvodníci telefonují občanům jménem soukromých firem a tvrdí, že jsou „pověřeni“ kontrolou správnosti evidovaných dob pojištění pro výpočet starobního důchodu.

Často se odvolávají i na údajné pověření od České národní banky (ČNB). Cílem je vzbudit důvěru volaného a následně si vynutit osobní návštěvu v jeho bydlišti.

Podvodníci působí profesionálně a mohou znát vaše osobní údaje, například jméno nebo adresu.

Telefonují z běžných mobilních čísel a nabízejí „překontrolování odpracovaných let“ či „pomoc s výpočtem důchodu“. Ve skutečnosti se však snaží vylákat z vás vaše osobní či finanční informace, případně vás přimět k podpisu nevýhodných smluv. Mohou vám způsobit finanční nebo jinou újmu, kterou je později velmi obtížné napravit.

Na tyto podezřelé hovory a nabídky osobních návštěv nereagujte. Pokud si nejste jisti pravostí hovoru, ihned jej ukončete.

ČSSZ ani ČNB neprovádějí kontroly dob pojištění prostřednictvím soukromých firem, neposílají své pracovníky do domácností a nikdy nevyžadují osobní či finanční údaje prostřednictvím nevyžádaného telefonátu.

V případě pochybností kontaktujte přímo ČSSZ nebo Policii České republiky prostřednictvím oficiálních kontaktů. Pokud vás někdo vyzývá k poskytnutí údajů nebo chce navštívit vaše bydliště, berte to vždy jako varovný signál a buďte obezřetní.

Oficiální webové stránky ČSSZ jsou www.cssz.cz a eportal.cssz.cz a jejich pravost poznáte podle digitální pečeti společnosti DigiCert umístěné na stránce vpravo dole. Po kliknutí na symbol/obrázek pečeti se zobrazí identifikační údaje ČSSZ – tak si snadno ověříte, že jste na oficiálním webu.

Vidíte problém, který by neměl zůstat bez povšimnutí? Podělte se s námi o témata, která podle vás potřebují pozornost ombudsmana či dětského ombudsmana

Premýšlíme, jaká systémová témata bychom měli v dalších letech řešit. Chceme, aby tato témata vycházela z reálných problémů, které lidé i organizace vnímají v praxi. A právě s tím nám můžete pomoci vy. Zajímá nás, jaké problémy v oblasti lidských práv nebo činnosti úřadů považujete za důležité. Odpovědi sbíráme do 15. prosince pomocí dotazníku.

Jaká témata sbíráme?

Zajímají nás zejména ta témata, která se dotýkají velké skupiny lidí, zranitelných osob, nebo oblastí, kde se dlouhodobě nedaří dosáhnout změny. Zkušenosti a pohled z praxe jsou pro nás nesmírně cenné. Díky nim dokážeme lépe určit, kde může naše práce opravdu pomoci. Pokud si ombudsmani zvolí jiné téma než to vaše, alespoň se o existenci problému dozvíme a budeme ho moci v budoucnu zohlednit.

Jak na to?

Podělte se o důležitá témata prostřednictvím našeho [dotazníku](#). Dotazník můžete vyplnit za jednotlivce nebo za organizaci. Můžete jej vyplnit anonymně, nebo přidat kontakt na sebe, pokud chcete s námi zůstat ve spojení a sledovat další postup. Odpovědi sbíráme do **15. 12. 2025**.

Co se bude dít s náměty?

Vaše podněty shromáždíme a předáme ombudsmanovi a dětskému ombudsmanovi. Ti si poté zvolí strategické priority pro následující období. Při výběru budou zohledňovat například závažnost problému, přidanou hodnotu našeho zapojení nebo to, zda máme dostatek informací a kapacit, abychom se tématu mohli věnovat do hloubky. I na základě vašich návrhů budou ombudsmani rozhodovat o prioritách své činnosti.

Jsme přístupní

Otázky jsme přeložili také do českého znakového jazyka. Přijímáme odpovědi ve znakovém jazyce. Stačí poslat odkaz na nahrávku na e-mail participace@ochrance.cz.

Těšíme se na vaše podněty

Děkujeme, že se s námi podílíte na ochraně lidských práv v České republice.

www.ochrance.cz

Změna vyhlášky připravila některé děti s postižením o hrazené lázně. Ombudsman a zástupce dětského ombudsmana dosáhli částečné nápravy

Od prázdnin přestaly pojišťovny hradit lázně některým dětem a dospělým se zdravotním postižením. Může za to změna vyhlášky Ministerstva zdravotnictví. Ta zrušila výjimku pro pacienty s inkontinencí moči vysokého stupně, kteří mají nervová onemocnění, jako je třeba dětská mozková obrna. Zrušení výjimky ovlivnilo desítky dětí, ale i dospělé, kteří potřebují pravidelnou lázeňskou péči. Zástupce dětského ombudsmana proto spojil síly s ombudsmanem, aby společně připomínkovali vyhlášku. Žádali vrátit výjimku pro tyto pacienty zpět. To se povedlo pouze částečně.

„Obrátili se na mě rodiče dětí s postižením, které od začátku prázdnin nemohou čerpat peníze od pojišťovny na lázeňskou léčbu. Důvodem je zrušení hrazených lázní pro pacienty s vysokým stupněm inkontinence moči. Ta přitom souvisí s jejich zdravotním postižením, kvůli kterému do lázní opakovaně jezdí,“ vysvětlil zástupce dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm.

S cílem zjistit důvody novely vyhlášky se zástupce dětského ombudsmana nejprve sešel s představiteli Ministerstva zdravotnictví. Ze schůzky vyplynulo, že ke změně vyhlášky přistoupili bez zjišťování dopadů na veřejné rozpočty a na lidi s postižením.

Zrušení výjimky, na kterém není shoda

„Zjistil jsem, že o zrušení výjimky se zasadil Svaz léčebných lázní. Z jiných dokumentů ale vyplývá, že postoj všech členských lázní svazu není v této otázce jednotný. Měl jsem pochybnosti o tom, zda změně vyhlášky předcházela dostatečná odborná debata. Navíc se zdá, že nebyli vůbec zapojeni ti, na které má změna dopad,“ doplnil Vít Alexander Schorm.

Proto spolu s ombudsmanem Stanislavem Křečkem podal připomínky ke změně vyhlášky. „*Navrhli jsme důsledné posouzení dopadů změny na děti i dospělé a případně žádáme navrácení výjimky u vybraných skupin pro pacientů s inkontinencí vysokého stupně,*“ představil společné připomínky ombudsman Křeček.

Na základě připomínek ministerstvo vrátí výjimku pacientům s inkontinencí, kteří mají některá nervová onemocnění, jako je například dětská mozková obrna. Výjimka začne znovu platit na začátku příštího roku. Hrazená lázeňská léčba však nebude ani nadále dostupná pro pacienty s nemocemi ledvin a močového ústrojí a nervovými onemocněními, jako je roztroušená skleróza nebo Parkinsonova nemoc.

Děti přicházejí o známé prostředí i vztahy s personálem

Místo lázeňské péče mohou pacienti s vysokým stupněm inkontinence využít pobytu v odborných léčebných ústavech, které nabízejí intenzivnější rehabilitaci. Jiné prostředí ale ze zkušeností rodičů není vždy přínosem.

„*Děti si v mnoha případech utvořily silnou vazbu na konkrétní lázně, znaly se s personálem. Pro mnohé je jakákoliv změna velkou komplikací,*“ doplnil Schorm. Doložil to příkladem matky, jejíž syn pravidelně navštěvoval lázně a díky kompenzaci plenami nenastal při jeho léčbě nikdy problém. Případ ukazuje, že lázně jsou připraveny tyto dětské pacienty léčit.

www.ochrance.cz

Nedotažená reforma školního stravování: Zástupce dětského ombudsmana chce lepší podmínky pro děti s dietním omezením

Školní jídelny od 1. září fungují podle novelizované vyhlášky o školním stravování. Ta sice přinesla řadu změn, ale k dětem se zdravotními omezeními stále není dostatečně vstřícná. Zástupce dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm proto vyzývá k další úpravě pravidel.

Žákům s celiakií či jiným dietním omezením na jaře svítla naděje, že získají nárok na školní obědy odpovídající jejich potřebám, a to díky novele vyhlášky o školním stravování. Její výsledná podoba, která platí od 1. září, však v tomto směru nakonec výrazné zlepšení nepřinesla. „*Snažili jsme se*

prosadit, aby novela stanovila jídelnám povinnost zajistit dětem s potravinovou alergií či jiným zdravotním omezením jídlo na míru. Na žádné velké změny však nedošlo. Specifické zdravotní jídelničky považuje vyhláška stejně jako doposud za dobrovolné,“ uvedl zástupce dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Někteří strážníci řeší své specifické diety vlastním obědem z domova. Alespoň v tomto ohledu je novela vstřícná. Zatímco dříve školy tápaly, zda děti mohou jíst vlastní pokrmy v jídelně společně s ostatními, nyní vyhláška takovou možnost výslovně podporuje. Vyhláška dále říká, že zařízení školního stravování dítěti nebo žákovi poskytne nezbytnou pomoc při konzumaci vlastního jídla a v souvislosti s ní, pokud tuto pomoc potřebuje. Podle [metodického materiálu](#) ministerstev školství a zdravotnictví a Státního zdravotního ústavu nezbytná pomoc nutně nezahrnuje ohřev, skladování v lednici, mytí donesených nádob ani likvidaci zbytků. Zástupce dětského ombudsmana prosazuje, aby byla konkrétní podoba pomoci zakotvena přímo ve vyhlášce. A to nikoli jako možnost, ale jako povinnost.

Vít Alexander Schorm bude oblast školního stravování nadále sledovat. Na základě dosavadních zkušeností však pokládá současné změny vyhlášky za nedostačující: „Školy by k žákům s dietním omezením měly přistupovat stejně jako ke všem ostatním, tedy ideálně jim přímo ve školní jídelně nabídnout jídlo odpovídající jejich potřebám – ať už jej připraví v místní školní kuchyni nebo dovezou odjinud. Žádný žák by se neměl cítit kvůli svému zdravotnímu stavu vyloučen. Apeluji proto na ministerstva školství a zdravotnictví, aby se k této problematice vrátily. Jsem připraven zapojit se do jednání.“

Schorm zároveň usiluje o to, aby se závazek ke zlepšení podmínek školního stravování pro žáky s dietním omezením stal součástí připravovaného *Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2026–2030*. Považuje za důležité, aby jej stát začal naplňovat již v roce 2026.

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením určuje směřování vládní politiky v této oblasti na nadcházející roky a klade si za cíl mimo jiné odstraňovat bariéry, které brání lidem s postižením v účasti na plnohodnotném životě a zapojení do společnosti. **Co například (ne)přinesla novela vyhlášky o školním stravování žákům se zdravotním omezením?**

- Pozitivní změna:

Školy a školky už vědí, že si děti mohou v jídelně sníst vlastní jídlo přinesené z domu.

- Nedostatky, které stále přetrvávají:

Jídelny nadále nemusí připravovat jídlo pro děti se zdravotním omezením (například když potřebují bezlepkovou dietu). Nemusí ani pomáhat s uskladněním či ohřevem jídla.

Nadace J&T

Výzva v programu Rodiny s členem s postižením je průběžná.

Zaměření programu:

Nadace J&T pomáhá lidem nemocným a se zdravotním znevýhodněním tak, aby se mohli, vzhledem ke svému omezení, co nejlépe zapojit zpět do běžného života. V rámci oblasti Hendikepovaní a nemocní přispívá jak rodinám s nezaopatřenými dětmi, tak právníckým osobám poskytujícím lidem s různým typem onemocnění či postižení podpůrné služby inkluzivního charakteru.

V rámci individuální podpory pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi, které se vlivem onemocnění či hendikepu některého člena rodiny ocitly ve ztížených sociálních nebo finančních podmínkách. Přestože svou situaci aktivně řeší, potřebují další podporu pro zachování funkčnosti rodiny. Podpora tak směřuje k usnadnění péče o nemocného či hendikepovaného člena rodiny, ke zvýšení jeho soběstačnosti a k usnadnění zapojení do běžného způsobu života.

V oblasti Handicapovaní a nemocní přispívá zejména na:

- [kompenzační nebo zdravotní pomůcku,](#)
- [stropní zvedák,](#)
- [MOTOmed,](#)
- [asistenčního psa.](#)

Další informace [na stránkách Nadace J&T.](#)

Fond pro zdravotně znevýhodněné pozůstalé děti

Nadace EP Corporate Group přijímá žádosti o podporu do 31.12.2025.

Zaměření výzvy:

V rámci Programu pro pozůstalé rodiny vyhlašuje Nadace EP Corporate Group grantovou výzvu na podporu pozůstalých rodin, které pečují o dítě/děti se zdravotním znevýhodněním.

Cílem otevření Fondu pro zdravotně znevýhodněné pozůstalé děti je podpořit rodiny, které si nejen prošly bolestnou zkušeností ztráty blízkého člověka, ale zároveň pečují o dítě/děti s níže uvedenými druhy postižení, a to na základě splnění určitých kritérií. Péče a výchova dítěte se zdravotním znevýhodněním je velmi náročná pro úplnou rodinu, pokud zemře jeden z rodičů nebo dokonce oba rodiče, a o takové osiřelé dítě se stará pěstoun v příbuzenské pěstounské péči, je taková péče dvojnásobně náročná.

Fond pro zdravotně znevýhodněné děti je určen pro rodiny:

- Které jsou již v Programu pro pozůstalé rodiny nebo uplynulo maximálně 12 měsíců od ukončení podpory z Programu pro pozůstalé rodiny
- S dítětem/děťmi s těmito druhy postižení: tělesné postižení, mentální postižení, zrakové postižení, sluchové postižení, kombinované postižení a duševní nemoci
- S dítětem/děťmi s I. – IV. stupněm závislosti

Oprávnění žadatelé:

- Pozůstalý rodič ze sezdáného páru se zdravotně znevýhodněným dítětem/děťmi do 18 let
- Pozůstalý rodič z nesezdáného páru se zdravotně znevýhodněným dítětem/děťmi do 18 let
- Příbuzní, starající se v pěstounské péči o zdravotně znevýhodněné děti do 18 let, po zemřelých rodičích (prarodiče, teta/strýc, zletilý sourozenec osiřelých nezletilých dětí, bratranec/sestřenice)

Více informací na stránkách [Nadace EP Corporate Group](#).

Zajímavost

www.helpnet.cz

Průzkum DIA Barometr 2025 mapuje požadavky českých diabetiků

Čeští diabetici 1. typu chtějí mít svou nemoc pod kontrolou, aktivně sledují vlastní hodnoty glykémie a využívají moderní technologie. Přesto by rádi dosáhli na další systémovou podporu, ať už od zdravotních pojišťoven, nebo od zaměstnavatelů. Vyplývá to z průzkumu DIA Barometr

2025, který realizovala patientská organizace Helpio mezi 316 respondenty s diabetem z celé České republiky.

Klíčová zjištění DIA Barometru 2025

- 47 % respondentů má glykovaný hemoglobin (HbA1c) v rozmezí 41–50 mmol/mol, což odpovídá velmi dobré kompenzaci.
- 87 % oslovených diabetiků získává informace o nemoci prostřednictvím sociálních sítí – nejčastěji z Instagramu, Facebooku a YouTube.
- 46 % respondentů by uvítalo rozšíření úhrad pojišťoven edukační online vzdělávací kurzy či mobilní aplikace
- od zaměstnavatele by v rámci pracovních benefitů 67 % dotázaných uvítalo podporu pohybových aktivit na zlepšení metabolismu

Cílem průzkumu bylo zjistit, jak diabetici hodnotí svou kompenzaci, přístup pojišťoven, situaci na trhu pomůcek, znalost technologií a zkušenosti s podporou na pracovišti. V souboru respondentů převažovali lidé s vysokoškolským nebo středoškolským vzděláním, převážně z větších měst.

Dotazníkové šetření probíhalo online v září 2025 a zúčastnilo se ho 316 osob ve věku 18–65 let.

„Čeští diabetici dnes využívají senzory, aplikace a chytré hodinky, sledují trendy a výsledky si umí vyhodnocovat. Chybí jim ale další edukace a psychologická i technologická podpora. Patientská organizace Helpio nabízí moderní možnosti pomoci, aby diabetici mohli se svými daty dále pracovat ve svůj prospěch,“ komentuje výsledky **Ing. Kateřina Fortelková**, předsedkyně patientské organizace Helpio a iniciátorka průzkumu.

Digitální generace diabetiků

Respondenti prokázali vysokou míru technologické orientace. Naprostá většina používá mobilní aplikace ke sledování glykémie a oceňuje možnost propojit senzor s chytrým telefonem.

Dominantní většina (87 %) zjišťuje a očekává informace na sociálních sítích. Z odpovědí však vyplývá, že řada z nich řeší v souvislosti s chronickou nemocí náročné situace, které se negativně promítají do jejich psychiky (63 % respondentů). Psychické problémy spojené s diabetem pak řeší s psychologem, pouze 5 % řešilo duševní komplikace s diabetologem.

„Psychologická stránka diabetu, ale i dalších chronických onemocnění, je poměrně opomíjená oblast, přestože vyrovnaná mysl má právě u cukrovky významný dopad na průběh a zvládání nemoci. Dlouhodobý stres, úzkost nebo nevyspání totiž zvyšují kortizol a adrenalin, které v krvi zvyšují glukózu a snižují citlivost na inzulin,“ upozorňuje psycholožka **Mgr. Judita Konečná, Ph.D.**, která se věnuje právě duševnímu zdraví diabetiků a podílela se také na vzdělávacích kurzech pro diabetiky.

Co je to Diabetes distress?

Specifická emoční reakce na každodenní zátěž spojenou s životem s cukrovkou. Nejde o duševní poruchu, ale o psychologický stav, který se může projevat pocity vyčerpání, frustrace, viny nebo bezmoci, protože člověk musí neustále zvládat náročné požadavky léčby diabetu.

Vzdělání jako nejlepší prevence

Patientská organizace Helpio na volání po lepší edukaci v řadě oblastí zvládání cukrovky reagovala a připravila sérii placených online kurzů [Cukrovkabezobalu](#), které propojují medicínský přístup k diabetu, moderní technologie a praktický život s diabetem. Videá přinášejí praktické rady i odpovědi na otázky, které lidé s diabetem často obtížně zjišťují.

Kurzy se zaměřují například na správnou analýzu dat ze senzoru, rozvržení fyzické aktivity a sportu, každodenní zátěži a pocitu vyhoření, dětem ve vzdělávacích zařízeních, ale věnují se také cestování s diabetem, hmotnosti, jídelníčku nebo také emocím, psychologické péči o sebe i rodinu či motivaci.

Na vzdělávací sérii 47 videí se podíleli odborníci na diabetes, psychologii i nutriční terapii. Kurzy jsou určeny nejen lidem s diabetem, ale i jejich blízkým, zaměstnavatelům či zaměstnaneckým HR týmům.

„Naším cílem je nabídnout podporu moderní formou vzdělávání, která pomůže diabetikům zorientovat se v technologiích i systému. Vzdělání je i v tomto případě nejlevnější a nejúčinnější prevence komplikací. Naším cílem je, aby se lidé s diabetem necítili sami – ani ve vztahu k systému, ani v práci. V dlouhodobém horizontu tím chceme snížit počet komplikací diabetu a zvýšit kvalitu života pacientů,“ dodává předsedkyně Helpio **Kateřina Fortelková**.

Redakční rada:

Bc. Daniela Jeníčková, d.jenickova@arpzpd.cz

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

e-mail: asociace@arpzpd.cz [http:// www.arpzpd.cz](http://www.arpzpd.cz)